IDA-TALLINNA KESKHAIGLA

AS Ida-Tallinna Keskhaigla
Ravi 18, 10138 Tallinn
Rg-kood 10822068
Tel 666 1900
E-post info@itk.ee
www.itk.ee

Skleroteraapia

See infoleht annab Teile teavet skleroteraapia eesmärgI, näidustuste, olemuse, tagajärgede, muude ravivõimaluste, riskide ja tüsistuste kohta ning juhiseid protseduurijärgseks perioodiks.

Eesmärk

Skleroteraapia on väikesi nahaaluseid või nahasiseseid veenilaiendeid korrigeeriv protseduur, mille vältel süstitakse skleroseeriv aine (sklerosant) peene nõela abil veeni.

Näidustus

Skleroteraapia näidustuseks on pindmise veenisüsteemi patoloogilised muutused (varikoos).

Olemus

Sklerosant ärritab veresoont, põhjustades veenide nn kokkukleepumist. Enamikul juhtudest tõmbub veen protseduurijärgse paari nädala jooksul kokku, kuni lõpuks ei ole see enam märgatav. lgal raviseansil süstitakse veene eri kohas. Kuna nõelad on väga peenikesed, kaasneb tavaliselt vähene ebamugavustunne. Mõned süsted võivad tunduda sipelga või sääse hammustusena. Enne protseduuri algust ei ole võimalik prognoosida, kui mitu korda on vaja veenilaiendite eemaldamiseks protseduuri teha.

Tagajärjed

Võib juhtuda, et veenilaiendid ei reageeri skleroteraapiale. Tavaliselt saab 1-3 protseduuri järel ütelda, kas varikoos reageerib kasutatud sklerosandile või mitte. Selle hinnangu tegemiseks on vaja enne iga protseduuri varikoosi pildistada. Skleroteraapiaga ravitud veenilaiendid üldjuhul uuesti ei ilmne. Vaatamata sellele ei paranda skleroteraapia üldist veeniseina nõrkust, mistõttu võivad aja jooksul kujuneda uued veenilaiendid nii juba töödeldud piirkonnas kui ka mujal.

Muud ravivõimalused

Teatud tüüpi veenilaiendite korrigeerimisel ei ole teist võimalust kui skleroteraapia, ka kompressioonravil ei ole võrgustikulaadse veenilaiendi korrigeerimisel või kontrolli all hoidmisel tulemust.

Riskid ja tüsistused

Skleroteraapia võimalikud riskid ja tüsistused on verevalumite, haavandite teke, süvaveeni tromboos, allergiline reaktsioon sklerosandile, hüperpigmentatsioon, väikese veresoonevõrgustiku kujunemine (nn venoosne *matting).*

Skleroteraapia järel võivad tekkida verevalumid (hematoomid) süste kohal. Need kaovad mõne aja jooksul. Samuti võib esimestel päevadel pärast protseduuri esineda valu jalas.

Sklerosandi süstekohal võib tekkida naha värvi muutus (hüperpigmentatsioon). Enamjaolt kaob värvimuutus kiiresti, kuid 1%-l patsientidest on võimalik, et naha värvi muutus on jääv. Kuna hüperpigmentatsioon süveneb päikesevalguses, ei ole soovitatav üks kuu pärast skleroteraapiat ravitud piirkondi päevitada.

Patsiendil, kellel on varem esinenud migreeni, võib sklerosandi kasutamine kutsuda esile migreeni ägenemise.

Väga harva võivad tekkida väikesed valulikud haavandid ravitud piirkondades kahe nädala jooksul pärast süsti. See on tingitud lahuse tungimisest ümbritsevasse nahka, kuid mõnikord ka ebanormaalsete ühenduste tekkimisest arterite ja veenide vahel. Haavandid on tavalisemad patsientidel, kes suitsetavad. Haavandid paranevad aeglaselt ja võivad jätta väikese kahvatu armi.

Allergiline reaktsioon sklerosandile on harva esinev tüsistus (1 : 5000), siiski võivad olla sellel rasked tagajärjed, mis nõuavad viivitamatut ravi. Väike lööve ei nõua erilist ravi, kuid selle ilmnemisel peaksite teavitama oma arsti.

Süstimise piirkonnas või suuremate veresoonte kohal, eelkõige reitel, võib kujuneda peenikeste punaste veresoonte võrgustik. Enamik sooni kaob iseeneslikult ja osa taandub süstimisega, kuid esineb ka püsivat vormi. Veresoonevõrgustiku teke on tavalisem patsientidel, kellel on

- ulatuslikud pinnapealsed veenid,
- süvaveeni probleemid,
- geneetiline eelsoodumus pindmiste veenilaiendite tekkeks,
- ülekaal ja nõrk lihastoonus.

Veresoone seina põletik (flebiit) on ravitud veresoone põletik, mille puhul tekivad mööda veresoone kulgu valulikud muhud. Põletik on tingitud skleroseeriva aine reaktsioonist veresoone seinale ja vere peetumisest veresoonde. Abi saab kompressioonist, regulaarsest käimisest, spetsiaalsete salvide või geelidega määrimisest. Muhud kaovad aja jooksul, kuid selleks võib kuluda mõni kuu.

Süvaveenitromboosi põhjuseks on eelkõige pindmise veenisüsteemi peamise veeni süstimine sklerosandi kangema lahusega.

Sklerosandi sattumine arteritesse on väga harva esinev komplikatsioon, mille tagajärjeks võib olla lihaste ja naha kahjustus.

Protseduurijärgne tegevus

Pärast skleroteraapiat on vajalik kohe hakata kasutama tugisukki: II klass, keskmine surve 17-23 mm Hg. Sukki on soovitatav kasutada 2 nädala jooksul pärast protseduuri: esimesel ööpäeval kanda neid järjest, edasi ainult päeviti.

Skleroteraapia järel võib inimene jätkata oma igapäevaseid toimetusi, tuleb vaid loobuda kuumast vannist ja saunast.

Protseduuri lõpus antakse Teile aeg järelkontrolliks. Kui Te ei saa järelkontrollile tulla, andke sellest teada telefonil666 1900.

ITK694
Käesolev infomaterjal on kooskõlastatud 01.01.2026. a